

SEBEP VE SONUÇ BAĞLAMINDA 17 ŞUBAT 2016 ANKARA SALDIRISI'NIN KODLARI

17 Şubat 2016 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri personelini taşıyan servis araçlarına, Ankara'nın en işlek yerlerinden birinde, bombalı araçla büyük bir saldırı düzenlendi. Saldırıda 28 kişi hayatını kaybederken 61 kişi de yaralandı. Saldırının yapıldığı andan itibaren, saldırının kimler tarafından, nasıl ve hangi amaçlarla gerçekleştirildiği Türkiye gündeminin ilk sırasına yerleşti.

Ankara, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Genelkurmay Başkanlığı, TBMM, MİT, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay gibi devlet aygıtına ait tüm kurum ve kuruluşlarının bulunduğu devasa bir bürokrasi kenti olmasıyla ön plana çıkmaktadır. Dünya ülkelerinin büyükelçiliklerinin yine Ankara'da olması, bu kenti bir istihbarat merkezi haline de getirmektedir. Dolayısıyla, yapılan saldırının etki katsayısı oldukça yüksek olmuştur.

10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Tren Garı'nda gerçekleşen bombalı saldırı tam olarak aydınlatılmazken; yaklaşık dört ay sonra yine ülkenin başkenti Ankara'da askeri personel taşıyan Genelkurmay Başkanlığına ait servislere yönelik söz konusu saldırının gerçekleştirilebilmesi, ihmalin boyutlarını gözler önüne sermektedir. Bu durum, Türkiye'nin güvenlik hususunda ciddi istihbarat zafiyetinin bulunduğuna işaret etmektedir.

Gerçekleşen saldırıyla ilgili birçok düşünce dile getirildi ve çeşitli komplo teorileri ortaya atıldı. Türkiye'nin içinde bulunduğu duruma bakılırsa, ileri sürülen hiçbir düşüncenin yabana atılmaması elzemdir. Zira bu tür saldırılara karşı engelleyici mahiyette tedbirler alınabilmesi için geniş bir perspektiften bakabilmek ve her türlü olasılığı hesaba katma gerekmektedir. Aksi takdirde benzer hadiselerin yeniden vuku bulmasının önüne geçilemeyecektir.

Saldırının Olası Sebepleri ve Amaçları

Ülkenin başkentinde ve oldukça stratejik bir noktada askeri personele yönelik gerçekleştirilen saldırının sonuçlarını değerlendirmeden önce sebeplerinin ve amaçlarının analiz edilmesi gerekmektedir. Zira arka plandaki muhtemel sebepler ortaya konulmadan doğru sonuçlara ulaşmak mümkün değildir.

Terör nitelikli saldırıların birden fazla amacı ve dayandığı sebepler silsilesi mevcut olabilir. Özellikle Türkiye'nin dünya güç dengeleri açısından önemli pozisyonlarda bulunan çeşitli ülkelerle gergin bir seyir izleyen ilişkiler içerisinde bulunması, meseleyi daha komplike bir hâle getirmektedir. Bu bağlamda, Ankara'da gerçekleşen saldırıya dair çeşitli çevreler tarafından dile getirilen birbirinden farklı ancak tamamlayıcı mahiyette olan görüş ve yorumları özetlemek isabetli olacaktır:

- Saldırı, Türkiye'nin son yıllarda takındığı politik tutumlarla doğrudan ilgilidir. Daha açık bir ifadeyle, bu saldırı, Türkiye'nin izlediği ve devam ettirdiği iç politikaların sonucu ve dış politikanın içe dönük yansımasıdır. Dolayısıyla bu tür terör saldırılarıyla siyaset dizayn edilmeye ve yönlendirilmeye çalışılmaktadır. İç ve dış siyaseti yönlendirmek isteyen küresel güçlerin taşeronları aracılığıyla yaptıkları eylemlerdir.
- Suriye üzerinde herkesten daha fazla söz sahibi olan Türkiye'yi kendi iç sorunları ile uğraştırmaya ve Suriye politikasında tamamen saf dışı bırakmaya yönelik gerçekleştirilen bir saldırıdır.
- Bazı kesimler, saldırının Türkiye-ABD ittifakını dağıtmaya yönelik gerçekleştirildiğini iddia etmiştir. Buna göre, PYD'nin yanında yer almaya devam edecek olan ABD'yle ipler kopma noktasına gelecek ve hatta İncirlik Üssü kapatılacaktır.
- Bazı çevrelerce de, askeri personelin hedef alınmasıyla, Suriye'ye girmemekte direndiği iddia edilen TSK'ya bir mesaj verildiği vurgulanmaktadır. Böylelikle bu saldırı sayesinde asker Suriye'ye müdahale edilmesine ikna edilebilecektir.
- Yine, AK Parti Hükümeti'nin Suriye ve Rojava politikasına bir meşruiyet kazandırmak için görmemezlikten geldiği bir saldırı olduğu görüşleri bulunmaktadır.
- Rusya'nın, düşürülen uçağına karşılık bu saldırıyı tertip ettiği iddiaları da yer almaktadır.
- Son olarak, bu saldırıların İslam coğrafyasına istikrarsızlığı yayma gayretinin bir sonucu olduğu dile getirilmektedir.

Saldırının amaçları ve sebepleri olarak genel anlamda yukarıda ifade edilen noktalara temas edilmektedir. Her bir sebebin haklılık payı olsa da; kanımızca en büyük sebep, Türkiye'nin Suriye politikasıdır. Bu politika doğrultusunda hedeflenen, Türkiye'yi Suriye savaşının içine sokmak ve Türkiye'yi Suriyeleştirmektir.

Saldırının Fail ve Sorumluları

Türkiye, son yıllarda aktif bir dış politika izlemeye çalışması sonucu komşu ülkelerin yönetimleriyle karşı karşıya gelmiştir. Devletlerin, birbirlerine karşı terör örgütlerini araç olarak kullandıkları bilinen ve kabul edilen bir gerçekliktir. Bu çerçevede, son Ankara saldırısının arka planında teşvik edici bir devlet gücünün bulunduğu gündeme gelmektedir.

Saldırının yapılış şekli, tesir gücü ve yapıldığı alanın özel konumu göz önünde bulundurulduğunda, failin küresel nitelikte bir güçten beslendiği açıkça görülebilir. Dış istihbarat servislerinin müdahil olmasıyla gerçekleşebilecek bu türde bir saldırının faili olarak yerel düzeyde bir örgüt vitrine konularak mesaj verilmiş olmaktadır. Söz konusu örgütün, Türkiye ile arasında devam eden çatışma atmosferinden ötürü PKK ve türevleri olduğu tartışmasız bir husustur. Ancak başta ABD olmak üzere uluslararası güçlerin Suriye Kürdistanı'ndaki PYD unsurlarını PKK'den ayrı bir örgütmüş gibi değerlendirmesi ve "Terörist PKK-Direnışçi PYD" gibi absürt bir denkleme başvurması, siyaseten failin net olarak isimlendirilmesini önemli kılmaktadır.

Türkiye'de yetkili merciler, saldırıdan yaklaşık 6 saat sonra sorumlu olarak kesin bir dille PYD'yi gösterdi ve saldırının gerçekleştirildiği alandan elde edilen bir parmak izine dayanarak Suriye uyruklu "Salih Muhammed Neccar" ismini telaffuz etti. Ancak saldırıdan 2 gün sonra PKK'nin paravan örgütü TAK saldırıyı üstlendi ve "Zınar Raperin" kod adlı Abdülbaki Sönmez'in eylemi gerçekleştirdiğini açıkladı. Abdülbaki Sönmez'in babasından adına DNA örneğinin karşılaştırılması sonucu failin "Abdülbaki Sönmez/Sömer" olduğu netleşti. Yetkililerin açıkladıkları ismin yanlış çıkması, failin sahte kimlik ile işlem yaptırdığına ve sahte kimlikteki bilgilerin kayıtlara geçtiğine işaret etmektedir.

Failin ismi ya da bağlı bulunduğu yapılanmanın hangi örgüt olduğu, özellikle Türkiye'nin Suriye'ye dönük izlediği siyaset ve ileri sürdüğü argümanlar açısından önem arz etmektedir. Zira Türkiye, failin Suriye Kürdistanı'ndan giriş yaptığını ve dolayısıyla PYD'nin birinci dereceden sorumlu olduğu iddiasına dayanarak PYD güçlerine operasyon yapmayı, başta ABD olmak üzere PYD'yi PKK gibi terör örgütü olarak kabul ettirmeyi hedeflemektedir. PKK-PYD-TAK gibi örgütler arasında son tahlilde bir fark olmasa da; saldırıyı gerçekleştirenlerin hangi etiketle kodlanacağı, Türkiye'nin uluslararası kamuoyunda bu ilişkiyi somut kanıtlarla ortaya koymasını belirleyecektir.

Sonuç

Ankara'da gerçekleşen saldırıyla birlikte Türkiye, PYD'ye yönelik suçlamalarını arttırmış, PYD'nin PKK'den farklı bir mahiyette olmadığına dair tezini güçlendirmiş ve PYD'ye karşı gerçekleştirilen askerî müdahalelerde meşruiyetini izah etme imkânına kavuşmuştur. Ancak üst düzeyde korunması gereken başkentte bu denli bir saldırının meydana gelmesi güvenlik açısından Türkiye'yi kusurlu göstermiş ve lokasyon analizinde yüksek düzeyde istihbarat zafiyetinin bulunduğu gerçeğini bir kez daha açığa çıkarmıştır.

PKK/YPG'nin, Türkiye'nin "PYD terör örgütüdür" tezini güçlendireceği halde böyle bir saldırıya imza atması, en çok Rusya'nın menfaatlerine hizmet etmektedir. Çünkü Rusya, strateji olarak PYD'yi ABD'den uzaklaştırıp kendisine, dolayısıyla da Esad'a müttefik yapmak istemektedir. Ayrıca Rusya'nın düşürülen uçağının etkileri devam etmektedir. ABD ise, son dönemde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın doğrudan kendisini hedef göstermesinden rahatsızlık duymaktadır. AB'nin gündemde olan mülteci krizi dolayısıyla Türkiye'nin avantajlı konumundan ötürü denkleme değişirme arzusu da bilinmektedir. Bu hususlar bir arada düşünüldüğünde ABD-AB-Rusya üçlüsünün PKK/PYD üzerinden, sonucunda kendileri açısından birçok kazanım elde edecekleri Türkiye'ye yönelik operasyona giriştikleri söylenebilir.

Küresel güç odaklarının ve onların yerel işbirlikçilerinin yukarıda bahsedilen emellere sahip oldukları bir gerçek ise de, genel itibarıyla Türkiye'nin Suriye politikasında çıkmaza girdiğini de kabullenmek gerekir. Ki Suriye politikasını, Batı'nın istikrarsızlaştırma ve insansızlaştırma politikası olarak okumak lazım gelmektedir. Bu bağlamda Türkiye, Batılı ve Doğulu emperyalistlere güvenip Suriye savaşına müdahil olmaktan uzak durmalıdır. Kendisi ve tüm bölge halklarının geleceği için hata yapmaktan itinayla kaçınması gerekmektedir.

Sonuç olarak patlatılan bombalar, kaos ve anarşiye hizmet etmekte, ülkeyi güvenlikten yoksun bir atmosfere büründürmekte ve Türkiye'yi hasımları tarafından uluslararası kamuoyunda yalnızlaştırmaktadır. Gerçekleştirilen bu terör eylemleri, Türkiye'nin iç ve dış güvenlik stratejilerini yeniden gözden geçirmesi gereğini ortaya koymaktadır.